

EWA NOWOSZ
ur. 1945; Wygnanka

Miejsce i czas wydarzeń	Wygnanka, PRL
Słowa kluczowe	Projekt Etnografia Lubelszczyzny, Wygnanka, obrzędowość doroczna, św. Agata, chleb, sól, obraz św. Agaty, pożar, wierzenia o ogniu, Czesława Grzeszyk

Na św. Agaty święci się chleb, wodę i sól

E.N: *To się święci chleb i i wode chyba [...] i sól. [...] Chleb to jest, żeby poród szczęśliwie przebiegał, jak tam kobieta ciężarna to tam dawali jak szła do porodu, ten chleb. [...] O Gośka jak była w ciąży [...], bo ona zawsze tę ciążę nie donosiła, to żeby jej dać, dałam. [...] Teraz to już nie ma tych tradycji, to wszystko zaginie [...]*

Cz.G: *[...] Jak kiedyś co pamiętam, co się paliło i jak jakaś kobieta wyniosła obraz [św. Agaty] to jej całkiem się dym wykręcił w stronę obrazu, a ona tak żeby na wieś nie szło [...].*

E.N: *Bo by się cała wieś spaliła. [...] To trzy razy chyba trzeba obchodzić pożar, żeby się obróciło w drugie strone.*

Cz.G: *To to ja pamiętam jak się tu paliło, to tam obraz nosiła, a tera i tego nie ma.*

E.N: *I tego nie ma. [...] jak utopi się człowiek, to żeby znaleźć to chleb puszczają, całe butke, tu się taki dwadzieścia siedem lat utopił i dziecko utopił razem, bo woził na plecach, to dziecko spadło no i się wbiło w burte, nie mogli znaleźć na kanale. Przyniosła butke chleba, nie zaczynanego takiego, nie krojonego takiego, całego, nie zaczętego, puścili i znaleźli to dziecko, wyciągnęli. [...] Kręcił się [chleb] w tym miejscu.*

Data i miejsce nagrania	2014-05-08, Wygnanka
Rozmawiał/a	Piotr Lasota, Agnieszka Nowosz
Transkrypcja	Małgorzata Maciejewska
Redakcja	Piotr Lasota
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"